

 Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**SPORT za PRAVILA - dijeljenje
pozitivnih
vrijednosti kroz poboljšanje uloge suca
623055-EPP-1-2020-1-IT-SPO-SCP**

**IO 1 - postani sudac! Program
obuke za škole**

Indeks

■ Uvod	3
■ Lojalnost (FIT)	8
■ Svijest o postojanju pravila (FFBB)	11
■ Poštovanje uloge suca (OCBH)	21
■ Pristojnost i komunikacija (CVF).....	25
■ Predanost (TVF)	28
■ Prihvaćanje greške (FIPAV)	32
■ Razumijevanje (BMYS)	35
■ Reference.....	38

Uvod

OPĆA DEFINICIJA I ULOGA:

Prije svega, moramo definirati što je sudac.

Sudac ili točnije sportski dužnosnik je prema definiciji IFSO-a: „Sportski dužnosnik” znači: sportski sudac ili bilo koja druga osoba nadležna za nadzor poštivanja pravila tijekom sportskih natjecanja sa certifikatom. Ako se želiš baviti sportom, moraš prihvati da postoje pravila. Ako ne, kao u prometu, imat ćeš puno nesporazuma, sukoba, čak i nesreća. U svim sportovima potrebna je uloga suca ili dužnosnika kako bi se igra vodila misleći na pravila kako bi se svaki sudionik mogao zabavljati u sportu! Ponekad nam je rečeno ne samo da je ultimativni sport onaj kojem ne treba biti sudac, već da detaljnijim pregledom (na primjer u sportu kao što je tenis), budući da je svaki igrač zadužen za suđenje, možemo reći da su svi igrači također sportski dužnosnici. Uloga sudaca je ključna u sportskom ekosustavu; oni su uvijek muškarci i žene u pozadini bez kojih se natjecanja ne mogu održati. Sada to možemo reći: BEZ SUCA NEMA IGRE!

DEFINICIJA I ULOGA DETALJNIJE:

Postoje mnoge riječi i imena za definiranje sportskog dužnosnika. Najpoznatije je sudac, ali postoje i povjerenici, linijski suci, arbitri itd

Svaki sport koristi drugačiji rječnik, ali uloga sportskog dužnosnika je da se natjecanje ili borba dovedu do završnice, te da se pravila igre provode nepristrano.

Osim toga, od Olimpijskih igara 1972. godine, sudac polaže prisegu u ime svih sudaca i sportskih dužnosnika. Prisega dužnosnika: U ime svih sudaca i dužnosnika, obećavam da ćemo na ovim Olimpijskim igrama vršiti potpunu nepristranost, poštujući i pridržavajući se pravila koja njima vladaju, u pravom duhu sportskog ponašanja. Većina (više od 95 %) sportskih dužnosnika služi dobrovoljno ili prima samo naknadu vlastitih troškova za svoje usluge ili vrlo mali novčani iznos. Ipak, oni su ti koji vode gotovo sva natjecanja, od lokalnih do elitnih nastupa, tijekom cijele godine. Većina sportskih dužnosnika služi dobrovoljno ili primaju samo nominalnu naknadu za svoje usluge.

Također je važno napomenuti da se ulog sudaca u svim utakmicama i natjecanjima često podcjenjuje ili čak kritizira. Međutim, razvoj ove funkcije u našem društvu čini se ključnim za nastavak razvoja suđenja, a time i sporta na svim razinama.

Osim bitne tehničke obuke, suci razvijaju i važne vještine kao što su komunikacija, timski rad, upravljanje sukobima i kontinuirano poboljšanje. Dužnosnike mora certificirati službena sportska organizacija, a to može biti kao pripravnik, nacionalni dužnosnik ili međunarodni dužnosnik.

Stoga je zajednički cilj svih sudaca omogućiti natjecateljima da igraju u duhu sporta nepristranom primjenom pravila/zakona i etike.

Kako bi se postigao taj glavni cilj, sportski dužnosnici moraju obavljati zadatke u sljedećim ključnim ulogama: RAZVOJ OSOBNIH VJEŠTINA: Procjenjuju i razvijaju vlastite rezultate kao sportski dužnosnici.

ODNOSI: Uspostavljaju i održavaju učinkovite odnose s drugim sportskim dužnosnicima, natjecateljima i ostalima koji su uključeni u natjecanje.

NATJECANJE: Upravljaju natjecanjima u skladu s pravilima/zakonima i etici sporta.

INFORMACIJE: Upravljanje informacijama u skladu s ulogom dužnosnika

DA POSTANETE SUCI!

Za najmlađe, postati sudac je prava avantura učenja. Nije dovoljno naučiti pravila i željeti ih primijeniti, nego preuzeti odgovornost koju se malo njih usuđuje preuzeti.

Postati sudac u mladosti znači posvetiti se igri s odgovornošću. To također znači poštovanje i razmatranje svakog natjecatelja, uz potpuno znanje pravila. To znači biti nepristran primjenom pravednih, objektivnih odluka na temelju činjenica, a ne na vanjskim utjecajima. To također znači moći odlučiti složenim zaključivanjem kako bi se donijela ispravna odluka u nekoliko desetina sekunde. I na kraju, možete voditi igru tako da držite suparnike u okviru pravila.

Na kraju, biti sudac nudi mogućnost stjecanja osobnih vještina, unapređenja akademске i građanske pozadine i uživanja u odličnim iskustvima.

Škola također pruža priliku za umnožavanje praksi i učenje novih stvari u različitim sportovima.

Vrlo je važno da svi mlađi mogu sudjelovati u svojoj sportskoj obvezi uz zabavu.

DIJELJENE VRIJEDNOSTI:

Obuka sudaca je poluga za učenje vrijednosti zajedničkog života. Duh pravila kojem pristupaju najmlađi omogućuje im da pitanja građanstva, tolerancije i poštovanja stave u središte.

1. Lojalnost

Vrlo stroga definicija lojalnosti jest Vjernost koja se pokazuje ponašanjem prema preuzetim obvezama vezanim za poštovanje pravila časti i poštenja.

Lojalnost sportskog dužnosnika prati ferplej. Ferplej je skup standarda koje diktira kodeks ponašanja koji na prvo mjesto dodaje poštovanje prema sebi, drugima i pravilima.

Sudac ima pravila koja treba poštovati ako želi da ga se poštuje, gdje su greške dio njegovog učenja i njegovog svakodnevnog života, gdje je lojalnost neosporna polazna točka.

U svim sportovima, amaterskim ili ne, postoji nekoliko kategorija ljudi: treneri, sportski dužnosnici, sportaši... Suci, namjerno postavljeni usred terena, jamac su etike i fer pleja. Lojalni su i isključivo u službi igre.

2. Svijest o postojanju pravila

Postupno smo usvojili zakone koji svima omogućuju da žive u društvu. Mogli bismo samo djelovati u svom interesu, gdje bi prevladao zakon najjačih, a na štetu najslabijih.

Stoga su usvojena pravila, zakoni, običaji, moralna pravila ili pravila života u društvu, ne da bi se ograničili ljudski životi, već da bi se, naprotiv, omogućilo svim pojedincima da žive i razvijaju se zajedno u društvu. To također pomaže u izbjegavanju sebičnih stavova u kojima bi svatko djelovao bez brige o posljedicama koje bi njihovo ponašanje moglo imati na druge.

3. Poštovanje uloge suca

Poštovanje je osjećaj koji navodi da se nekoga razmotri zbog vrijednosti koju netko prepoznaće u sebi. Širom svijeta, uloga sportskog dužnosnika ima neporecivu simboličku vrijednost. Bilo da se radi o školama, na zaslonu ili u sportskim klubovima, odora je element identifikacije i diferencijacije. Sudac je odmah prepoznatljiv po svojoj odori, koja izravno obavještava natjecatelje tko je odgovoran za primjenu pravila i igru.

Poštivanje za ulogu suca usko je povezano s poštovanjem svih ostalih na terenu za igru. Na kraju, poštivanje uloge suca znači poštovanje same igre.

Za razliku od drugih dionika u sportu koji su vođeni ciljem da pobijede, suci su vođeni ciljem održavanja reda, pravednosti i pravde. Njihova uloga omogućuje svakoj osobi da se izrazi na sportski način na polju igre u duhu lojalnosti.

Stoga, poštovanje uloge suca usko je povezano s poštovanjem svih ostalih na sportskom terenu.

4. Komunikacija

Opće značenje komunikacije uključuje ljude koji međusobno komuniciraju kako bi prenijeli informacije. Stoga je njegova uloga vrlo nužna u sportu zbog snažnog načina definiranja načina razmišljanja ljudi i učinkovitog jačanja njihova povjerenja. U stvari, postoje mnogi oblici komunikacije kao što su verbalna/neverbalna komunikacija, govor tijela, ponašanje i drugi međuljudski signali. Međutim, neformalna komunikacijska praksa među igračima poput jednostavne geste, pokazivanja palca gore, pljeskanje, rukovanje ili čak tapšanje po leđima može poboljšati razvoj nečijeg samopoštovanja, jer takvi potezi odražavaju uzajamno razumijevanje i poštovanje. Osim toga, odgovarajuća nagrada od suigrača u kombinaciji s timskim radom povećava povjerenje i učinkovitu interakciju, što također stvara jaču povezanost među njima.

5. Predanost

Predanost sportskog dužnosnika je iznad svega građanska obaveza, stavlja ga u službu igre. Svojim djelovanjem omogućuje natjecanje u najboljim mogućim uvjetima do kraja i u skladu s pravilima. Suđenje je način uživanja, živeći strast na drugačiji način. Zadovoljstvo je glavna pokretačka snaga koja stoji iza obavljanja dužnosti. Pomaže u razvoju pouzdanja (u sebi i prema sebi) donošenjem odluka i umijećem posredovanja u održavanju mirnog okruženja. Sudac preuzima odgovornost da ne utječe na tijek igre i mora biti vrlo koncentriran kako ne bi izgubio nit. Na kraju, sudac je potpuno predan kontroli svojih emocija kako bi donio ispravnu odluku u bilo kojem trenutku utakmice. Sportski dužnosnik je sudionik igre bez kojeg ništa nije moguće, a njegova predanost čini ga građanskim sudionikom "zajedničkog života".

6. Prihvatanje greške

Sportski dužnosnik igra ključnu ulogu u osiguravanju da natjecanje ili borba bude u skladu s pravilima. U svim kategorijama i dobnim skupinama, intervencije suca jedine utječu na rezultat osim izvedbe sportaša. Stoga je od ključne važnosti razumjeti i natjerati ljudi da shvate da su pogreške jednakoj ljudskoj kao i one drugih sportskih aktera (trener, igrač itd.). Igrač uči ispravljači svoje pogreške, isto je i s mlađim sucem. Kada je sudac iskusniji od natjecatelja, on ili ona također ima edukativnu ulogu baš kao i trener. Nužno je komunicirati s mlađim igračima i prenijeti im temeljne vrijednosti sporta kojeg treniraju. Sudac osobito može pružiti brižnu, ali čvrstu podršku kroz greške koje rade na terenu.

7. Predrasude / razumijevanje

Sportski dužnosnik može biti kritiziran, vrijedan i fizički zlostavljan, bilo od strane natjecatelja, dužnosnika (trenera, predsjednika ...) ili posjetitelja. Ovi ljudi ne shvaćaju da destabilizacijom suca stavljuju natjecatelje ili borbu u opasnost. Vrijedanje suca je zabranjeno u svim zakonima i pravilima igre. Poštovanje bi trebalo biti glavno pravilo koje primjenjuju svi, u svim sportovima. Nažalost, moramo biti svjesni da je mjesto suca najkomplikiranije mjesto na terenu. On je jedina osoba o kojoj se priča samo zbog njegovih grešaka. Greške koje su ljudske na isti način kao i one kod natjecatelja. Uvrede i prijetnje mogu imati ozbiljne posljedice za mentalno zdravlje i fizičko nasilje uvijek ostavlja psihološke i fizičke ožiljke. Francuska je jedina zemlja u kojoj se sucu priznaje da ima javnu službu kao policajac ili vatrogasac. Predrasuda može biti mnogo i uvijek moraju biti sankcionirane, ali samo obrazovanje ostaje ključ za uspostavljanje poštovanja.

1

LOJALNOS

„Lojalnost i komunikacija uvijek se nagrađuju u sportu“

T

Cheech Marin

Bilo koja vrsta sportskih aktivnosti u našem svakodnevnom životu je prilično važna i korisna za održavanje zdravog života i još više za djecu. Međutim, postoje neke posebne osobine u sportu koje treba uzeti u obzir prije ulaska u tim. Osnovno načelo sportskog tima je lojalnost. Prema riječima Tzestisa & Tacusa (2013), lojalnost se opisuje kao snažan osjećaj predanosti i potpore koji se odupire promjenama i ostaje vjeran svojim ciljevima. Točnije, lojalni tim može zadržati fokus i strast kako bi lakše postigao svoje ciljeve. Inače, timovi bez lojalnosti prepoznati su kao dezorientirani od svojih ciljeva, ne funkcioniраju dobro, loše su naravi i općenito neorganizirani.

Yenther (2010.) je također istaknuo da je „biti lojalan timu neka vrsta pristranosti, ona koja raste iz privrženosti. Dobro je vezati se. Stvaranje veza s drugim ljudima, institucijama, zajednicama, životinjama, mnogim drugim stvarima koje su izvučene iz različitih kategorija [...] To pokazuje zdrav um i sposobnost da se razvije moralno vrijedan karakter. To omogućuje društvo. Omogućuje suradnju, zajednicu i komunikaciju“.

U stvari, lojalnost u sportu drži suigrače skupa, zbog svoje snažne dinamike koja smanjuje i negativno i agresivno ponašanje. U istom kontekstu, u članku Američkih sportskih kampova (2021) predloženo je 7 načina za razvoj lojalnosti u timskim sportovima, a oni su predstavljeni kao:

1. Ljubav i lojalnost idu ruku pod ruku,
2. Definiraj svoju svrhu,
3. Lojalnost stvara hrabrost,
4. Lojalnost ujedinjena s integritetom,
5. Lojalnost i jezik,
6. Oprosti,
7. Lojalnost je životni stil.

Stoga se timski rad i lojalnost spajaju kao temeljne vrijednosti u sportu za uspješnu suradnju koja rezultira brojnim postignućima.

Članak 6. Temeljnih načela Olimpijske povelje, statuta međunarodnog sportskog sustava, glasi: "Sportski klubovi i udruge subjekti su sportskog sustava i moraju

vršiti svoje aktivnosti uz sportsku lojalnost, pazeći na sportski stil, kao i štiteći popularnu, obrazovnu, društvenu i kulturnu funkciju sporta".

Koncept fer pleja odražava Kodeks sportske etike koji su 1992. na Rodosu sastavili europski ministri sporta. Uključeni koncepti nadilaze jednostavno poštovanje pravila sporta i predstavljaju način razmišljanja u sportskom svijetu. Sportski etički kodeks uključuje borbu protiv varanja, poštovanje pravila, borbu protiv dopinga, fizičkog i psihološkog nasilja nad sportskim igračima.

Lojalnost je jedno od osnovnih načela svih sportova, i iznad svega, odnosa između ljudi. Lojalnost, kao poštovanje pravila, ključna je za odnos između više subjekata, za osobni rast koji je namijenjen poboljšanju budućih ponašanja. Odanost je osjećaj odgovornosti, solidarnosti, vrijednost koja se može činiti apstraktnom ili teškom za donošenje u nekim situacijama, ali je vrijednost koja nam vraća poštovanje prema sebi i prema drugima.

Riječ tenis sažima beskonačni niz značenja i veliku vrijednost: zabavu, natjecateljski duh, natjecanje i mjerjenje sa samim sobom i s drugima, solidarnost i prijateljstvo, ali iznad svega skup moralnih vrijednosti i etičkih načela. Tenis prenosi važnost poštivanja pravila, plemenitost fer pleja i veliko zadovoljstvo zdravog natjecanja.

Vježbe

- **Primjeri sudačke lojalnosti.**

Primjeri koje dajemo namijenjeni su tome da mladi ljudi budu svjesni što znači biti sudac i kako je korištenje vrijednosti lojalnosti u svim područjima života i sporta potrebno kako bi se zadobilo poštovanje drugih ljudi.

Prvi primjer ima za cilj procijeniti iz perspektive suca i igrača jedan od najčešćih događaja na terenu, sudac izlazi iz svoje stolice i provjerava trag nakon što je pozvao loptu u aut.

Pozivajući loptu u aut, glavni sudac je prekinuo igru, nakon što je shvatio da je lopta možda bila dobra, sišao je sa stolice i provjerio oznaku, čime je ispravio svoj netočan proglaš bez traženja drugih mogućih rješenja i samo je samostalno ispravio svoj proglaš bez pokušavanja da zadrži svoj stav unatoč pogrešci. Sudac se, shvativši svoju pogrešku, ispravio i ponovio bod.

Ovaj primjer, koji se često događa na teniskom terenu, pokazuje nam kako osoba uvijek mora koristiti vrijednost lojalnosti, jer u svim područjima života, lojalni ljudi su oni koje ljudi najviše poštuju.

Odnos između igrača i suca, između sudaca, te između suca i uprave na turniru uvijek se mora temeljiti na načelu sportske lojalnosti.

Predstavite ovaj primjer stripom suca koji prvo proglašava loptu u outu iz stolice i zatim se spušta kako bi se provjerio je li odluka donesena ispravno.

Još jedan praktični primjer je sučeva primjena kodeksa ponašanja. Klasičan primjer je kada igrač u naletu bijesa izbací loptu van terena, čime se krši kodeks ponašanja, a sudac primjenom kršenja kodeksa za zloupotrebu lopte pomaže u provođenju pravila, uvijek imajući na umu da mora biti što autoritativniji, a ne autoritarian, zaslužujući poštovanje svih uključenih strana, a time i igrača i kolega.

Predstavite ovaj primjer stripom u kojem u sličnim kontekstima prvo s jednim igračem, a zatim s drugim, glavni sudac primjenjuje kodeks ponašanja na isti način (primjer nepristranosti glavnog suca).

Posljednji predloženi primjer je onaj suca koji se absolutno mora suzdržati od komentiranja epizoda koje su se dogodile na terenu drugim kolegama, ovo je možda najrelevantniji primjer lojalnosti koji bi trebao pratiti sve odnose koje sudac povezuje unutar događaja, a posebno prema svojim kolegama. Podrške među kolegama nikada ne smije nedostajati jer je samo na taj način moguće postići i sportski i iznad svega ljudski rast (primjer lojalnosti među kolegama).

Predstavite ovaj primjer stripom u kojem sudac koji je svjedočio nečemu što se dogodilo drugom kolegi konstruktivno pokušava razgovarati o tome dajući punu potporu kolegi, a ne raspravljući o tome s drugima.

▪ Što je lojalnost?

Ciljevi učenja: Bolje razumjeti fer plej izražavanjem stajališta. AKTIVNOST: Shvatite i razgovarajte o sljedećim pitanjima kao razred ili u manjim grupama.

- Slažete li se sa svakom od ovih izjava? Zašto ili zašto ne?

"Fer plej znači da poštujem svoje suigrače i svoje protivnike. Ponekad je teže igrati pošteno."

"Pokušavam igrati pošteno, to jest prateći pravila. Ali u igri u kojoj stvarno želimo pobijediti, ponekad moramo napraviti taktički prekršaj."

„Fer plej ne znači samo poštivanje pisanih pravila: to je opis pravog stava sportaša i sportašica i pravog duha u kojem se sami ponašaju

- Što mislite, što je smisao fer pleja?

- Razgovarajte o nekim situacijama u kojima je teško pratiti duh fer pleja. Napravite dva popisa s primjerima lojalnosti na jednoj strani i primjerima nepoštene igre na drugoj strani.

- **Natjecanje s izazovom**

Ciljevi učenja: Bolje razumjeti fer plej kroz igru i raspravu s partnerom.

Aktivnost: Neka učenici pronađu partnere jednakе snage i sposobnosti. Partneri će se međusobno izazvati aktivnostima u kojima su dobri kao što su skakanje, trčanje, ples ili gađanje u metu.

Na kraju će partneri govoriti o sličnostima i razlikama između njihovih sposobnosti koristeći ove izjave:

- Oboje smo jako dobri u:
- Oboje moramo poboljšati naše:
- Bolji/a sam u:
- Bolji/a si u:

Diskutiramo kao grupa: Zašto je važno da svaki od partnera ima jednaku šansu za ravnopravno natjecanje? Zašto su pravila važna u postavljanju poštenih natjecanja? Kako vam partner može pomoći da se poboljšate?

2. SVIEST O POSTOJANJU PRAVILA

Pravila nam omogućavaju da živimo i igramo zajedno

Postupno smo usvojili zakone koji svima omogućuju da žive u društvu. Mogli bismo samo djelovati u svom interesu, gdje bi prevladao zakon najjačih, a na štetu najslabijih.

Stoga su usvojena pravila, zakoni, običaji, moralna pravila ili pravila života u društvu, ne da bi se ograničili ljudski životi, već da bi se, naprotiv, omogućilo svim pojedincima da žive i razvijaju se zajedno u društvu. To također pomaže u izbjegavanju sebičnih stavova u kojima bi svatko djelovao bez brige o posljedicama koje bi njihovo ponašanje moglo imati na druge.

Pravila se mogu razlikovati

Iako je važno regulirati cestovni promet kako bi se izbjegao rizik od nesreća i omogućilo nam sigurno putovanje, pravila se mogu razlikovati ovisno o lokaciji. Na primjer, vozimo se na lijevoj strani u Velikoj Britaniji i u mnogim njegovim bivšim kolonijama, ali vozimo na desnoj strani na europskom, afričkom ili američkom kontinentu. Ograničenja brzine također se razlikuju ovisno o državi i vrsti ceste koja se koristi. Australski cestovni znakovi nisu iste boje i ponekad pokazuju životinje koje čak i ne postoje u našoj zemlji.

Kako bi se izbjegle nezgode, stoga je bolje poznavati prometna pravila koja se primjenjuju u zemlji! U sportu i igrama, pravila su neophodna

U sportu kao i u životu, važno je da svi znaju pravila igre. Možemo se igrati klikerima na različite načine u školi, ali je važno, da bismo izbjegli neslaganja ili nepravdu, da se svi slažemo o pravilima (što se mora učiniti kako bi se pobijedilo, koja se pravila moraju poštovati?). Zahvaljujući zajedničkim raspravama i pregovorima, djeca će razumjeti važnost pravila: zajedno definirana i odabrana pravila primjenjivat će se na sve.

Svi trebaju znati pravila

Bilo bi kaotično da igramo nogomet ili košarku, koristeći obje ruke i noge, ako bismo dopustili igračima da udaraju i guraju jedni druge. Stoga je potrebno pristati na primjenu pravila kojima se svima omogućuje razumijevanje i poštovanje. Pravila nisu napravljena da sputavaju igrače, već da im dopuste da igraju zajedno, da dijele isti cilj, da se dogovore o tome što je dopušteno ili ne i da se obvezuju da će ih poštivati.

Različite prakse, ovisno o razini sposobnosti

Pravila istog sporta mogu se promijeniti ovisno o konkurenciji i tome na koga se primjenjuju (mlađi ili stručni sportaši).

Amerikanci dulje igraju košarku u NBA kako bi produžili predstavu i često prijeđu granicu od 100 bodova, pucaju iz daljine i postižu 3 boda jer su igrači vještiji.

Pravila se također mogu prilagoditi i mlađim igračima kako bi se poboljšalo zadovoljstvo tijekom treninga na siguran način, ali zadržavanjem osnovnih pravila (npr. ne trčite s loptom, ne gurajte protivnika...). Također je moguće ukloniti neka pravila koja je preteško primjeniti i time spriječiti uključivanje mlađih igrača (npr. pravilo o „vođenju lopte” u košarci). Također, duljina igre, ali i dimenzije se mogu skratiti kako bi se poštivali dječje fizičke sposobnosti. Materijal se također može prilagoditi, manji koševi ili nogometni golovi mogu se koristiti kako bi se olakšalo postizanje rezultata.

Prilagodbe radi promicanja uključivosti

Također se prilagođavamo društvu: glavni skupni sportovi čak su uveli varijante svog sporta, dopuštaju igranje u manjem broju ili igranje na otvorenom ili u zatvorenom, ovisno o vremenu. Ovo je slučaj za košarku 3x3, odbojku na plaži, ragbi ili futsal.

U košarci su dodana pravila kako viši igrači ne bi bili u prednosti (ne smiju ostati više od 3 sekunde u protivničkom zabranjenom prostoru, zabranjeno je dirati loptu iznad obruča...). Također, kako bi se poboljšala spretnost i preuzimanje rizika, pogodak izbačen iz područja pogotka za 3 boda računa se za 3 boda.

Naposljeku, bez obzira na sport, osnovna pravila ostaju ista jer se pomoću njih igrači mogu izraziti, osjećati emocije u igri, gdje su prava i dužnosti napadača i obrane uravnoteženi, održavajući nesigurnost rezultata i zadovoljstvo igranja.

Potreba za sucem

Ako se možemo povoljno zabavljati poštujući pravila i samostalnim odlučivanjem, može se dogoditi i da se pojedinac, sudjelujući u natjecanju, može zanijeti ulozima i izgubiti lucidnost da poštuje pravila ili kontrolira fizički angažman. Igrači daju odgovornost sucu, koji je zadužen za provedbu dogovorenih pravila i zaštitu igrača.

Ljestvice ocjenjivanja

Sudac nije tamo da bi sankcionirao, nego da dozvoli da se igra dogodi!

S vremenom, s iskustvom stečenim nakon nekoliko igara, donositelji sportskih pravila (oni koji pišu pravila) uveli su kazne kako bi spriječili igrače da prekrše pravila. Te su sankcije različite ovisno o ozbiljnosti prijestupa. Na primjer, jednostavna tehnička pogreška često se sankcionira jednostavnim slobodnim bacanjem ili OB (van terena), gdje se lopta tada daje protivniku.

Sankcioniraju se i kontakti ili srednje, ali ponavljajuće pogreške: u košarci, izbacivanje je nakon 5 pojedinačnih prekršaja, ili sistemska slobodna bacanja nakon određenog broja prekršaja tima, opomene u nogometu, kazneni udarci u ragbiju.

Kada je kršenje pravila fizički, verbalni ili psihološki napad, bilo koji oblik ozbiljnog nesportskog ponašanja ili bilo kakvog ponašanja koje ne želite vidjeti u sportu općenito, kazna je još ozbiljnija. To može biti kazneni udarac, privremeno ili konačno isključenje, sa ili bez zamjene igrača.

Zaključak

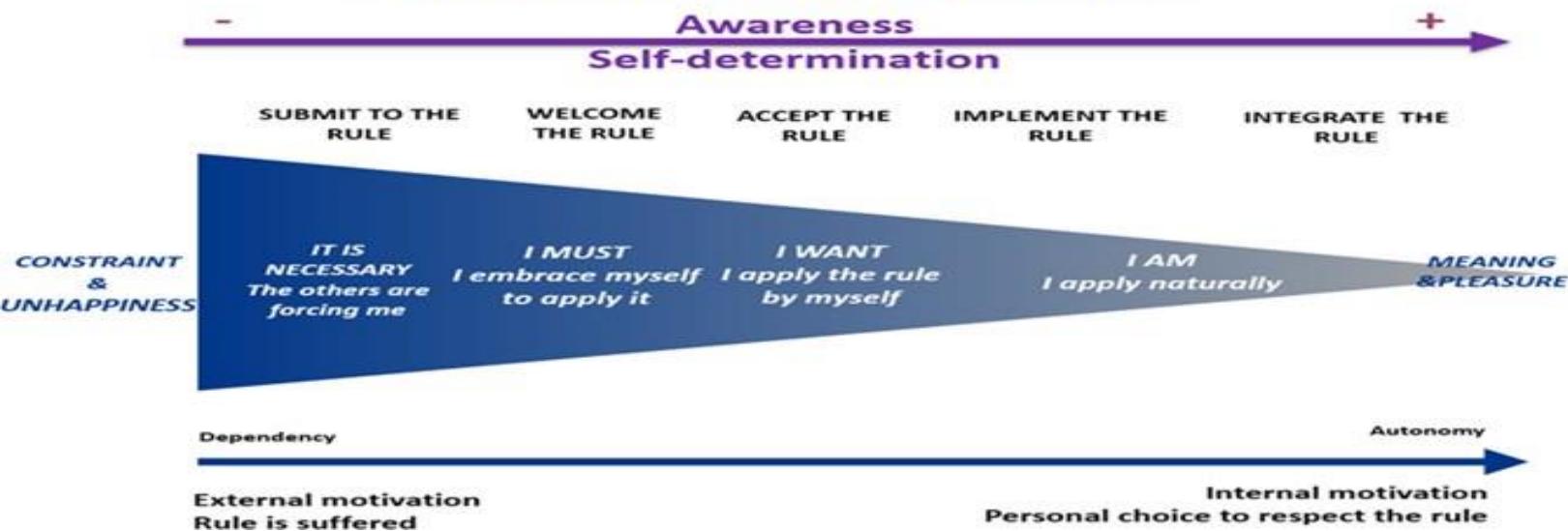
Pravila stoga daju okvir igre, osiguravaju trening i daju sigurnost igračima. Pravila moraju biti poznata, shvaćena i dijeljena od strane svih. Svojom konstitucijom ili prilagodbom, pravila moraju omogućiti svima da se sigurno izraze u igri, sportu ili društvenom životu.

Sudac mora biti prepoznat od strane igrača ali i gledatelja kao službena osoba zadužena za poštivanje načela igre i kao osoba odgovorna za sigurnost igrača tijekom natjecanja. Može se osloniti na pravila i da ih svi znaju kako bi izbjegli osporavanje odluka.

Tijekom tjelesnog obrazovanja, djeca dobivaju sve više i više autonomije te se udaljili od kontrole odrasle osobe. Oni uče pravila potrebna za društveni život. Suočavanje s pravilima i shvaćanje njihove nužnosti u sportu je prednost za razvoj građanskog života.

Umjesto da budu podvrgnuti pravilima, djeci bi trebala biti dobrodošla, trebala bi ih prihvatići i ne vidjeti kao ograničenje. Razumijevanje značenja i namjere pravila omogućuje im da se više zabavljaju. Tada će cijeniti sve bolje geste fer pleja igrača, npr. priznavanje njihove greške ili vraćanje boda protivniku u tenisu.

Awareness of the rules

Vježbe

- „Pravila u životu“ (gdje pravila reguliraju)

Ciljevi

Neka učenici budu svjesni:

- različite vrste pravila primjenjuju se na sve tijekom dana,
- ta pravila, koja nisu uvijek ista za sve, imaju značenje i omogućuju regulaciju života u društvu.

Principi aktivnosti

Učenici opisuju dan u školi i zatim identificiraju pravila, slična ili različita, koja se primjenjuju na svakog u različito doba današnjeg dana.

Točke koje treba riješiti

1) Koja doba dana prepoznaju?

Buđenje, doručak, putovanje, vrijeme za školu, ručak, dodatne aktivnosti (sport, odmor, izvannastavne aktivnosti itd.)

2) U kojem okruženju se nalaze različita vremena dana?

Dom (moj dom ili nečiji dom), ulica, autobus, auto, škola, klub, kantina,...

3) Utvrdite pravila koja se odnose na svaki kontekst (trenutak + okoliš), kućna pravila,

školska pravila, prometna pravila, klupska pravila...

4) Pokušajte pronaći značenje vezano uz pravila

Zašto ta pravila postoje? Sigurnost, zajednički život, poštovanje... (u skupinama od 3 - 4., svaka skupina raspravlja o pravilima trenutka dana)

Napredovanje

aktivnosti KORAK 1

5 min: stvaranje grupe od 3-5 učenika

10 - 15min: svaka grupa raspravlja o pravilima trenutka:

- Prepoznaju razdoblja u danu;
- Postavljaju događaje u vremenu;

5 min: napišite nazine različitih mjesta (okoliša) na traci papira.

20 – 25 min: identificirajte i napišite pravila koja se primjenjuju na različite događaje ili mjesta koja su nacrtana ili napisana na traci papira.

KORAK 2:

15min: Povrat i prezentacija

Grupe slijede jedna drugu, prikazuju svoje trake papira drugima i dovrše ono što prethodne skupine nisu izrekle ili predstavile

Pokazati da pravila ponašanja koja se primjenjuju na sve mogu biti različita i prilagođena ovisno o:

- Lokacija (kuća, škola, ulica, prijevozna sredstva, kantina, sport itd.)
- Vrijeme (ustajanje, odlazak u krevet, izlazak ili neizlazak, itd.)
- Kontekst (obiteljska organizacija, kultura, samo sin/kći ili velika obitelj itd.)

30 min: razmjena i rasprava.

Učitelj pita učenike o korisnosti i značenju koji se daju postojanju svakog pravila u okruženjima/vremenu/kontekstu izloženog dana.

Kategorizirajte pravila:

- Institucionalna pravila
- Prometna pravila
- Obiteljska pravila,
- Moralna pravila (poštovanje prema drugima, raznolikost, prava i dužnosti / jednakost djevojčica i dječaka, ...)
- **Aktivnost „šaljivdžije“ i „izazovi“, igra gdje nekoliko sudaca obavlja dužnost**

Ova igra se može prilagoditi raznim sportovima ili tradicionalnim

igrama. Ciljevi

* Izgradite i definirajte zajedno sa učenicima, odabranim 4 ili 5 važnih pravila igre ili odabranog sporta.

* Podijelite zadatke pregovora među nekoliko pregovarača u cilju:

- Smanjiti pritisak na svakog suca (samo jedno pravilo po učeniku za promatranje/fučkanje/najavu);
- Prilagoditi pravilo o kojemu se pregovara prema vještinama svake osobe;

- Omogućiti sucima da preuzmu odgovornost, da se istaknu i objave;
- Suočiti svakog učenika s poteškoćama donošenja odluke i prihvaćanja pogreške;
- Neka svaki učenik preuzme odgovornost za upravljanje pravilom.

Organizacija

Igrajte se na sportskom terenu. Turnir se organizira između nekoliko timova.

Na terenu: 2 tima se natječu, treći tim vodi igru i bilježi rezultat ili vodi računa o satu.

Korak 1: Ustanovite pravila

Učenici cijelog razreda zajedno definiraju 4 ili 5 najvažnijih pravila sporta/igre koja će igrati s pojednostavljenim pravilima.

Primjer košarke:

- Pravilo 1: Ne mičite se s loptom u ruci (gospodin/gospođa „Hod“);
- Pravilo 2: Nemojte tapkati loptom ili hodati s loptom izvan polja (g./gđa „Aut“);
- Pravilo 3: Nemojte zakačiti ili gurati protivnika (g./gđ. „kontakt“);
- Pravilo 4: Možeš driblati koliko god želiš jednom rukom da napreduješ s loptom, ali ako je uhvatiš s 2 ruke, više ne možeš driblati (g./gđa) „Driblanje“);
- Pravilo 5: Poštujte vrijeme igranja (g./gđa. „bilježnik vremena“) ili rezultat koji treba postići (g./gđa. „bilježnik bodova“).

Razvoj: 4/5 osnovnih pravila mogu se dovršiti ili odrediti nakon rasprave, a zatim i kolektivne odluke.

Korak 2: Dodjela pregovora

4 ili 5 učenika, iz istog tima, brine se za pojedino pravilo kod suca. Mogućnost dodjeljivanja majica s nazivom pravila. Na primjer u košarci: G./Gđa. "Vođenje lopte", g./gđa. „Izvan terena“

Svaki sudac može imati predmet koji proizvodi drugačiji zvuk dodijeljen pravilu kojim upravlja (zviždaljka, zvono, zvečka, trokut... itd.). Tijekom svakog razdoblja sportske igre svaki učenik mora objaviti kršenje pravila (pravila koja su odabrana s učenicima) u vezi s pravilom koje vodi. Drugi sudac ne može zviždati za još jedno pravilo.

Korak 3: „Izazov“

Kao i tenisač, tim ima 1 izazov da ispravi odluku ako smatra da sudac čini očitu pogrešku.

Korak 4: Džokeri (promoviranje uspjeha)

Svaki tim ima 4 džokera po utakmici. Igra se temelji na odluci suca učenika i na tome kako će se tim suprotstaviti, ili ne, njegovoj odluci. Ako je sudac u pravu, igra se nastavlja normalno, ako ne, tim koji osporava faul može osporiti odluku. Učitelj je onda odgovoran da odluči sa učenicima hoće li ili ne održati odluku i džokera. Sudac mora upotrijebiti karticu svog tima da bi ispravio odluku.

Ako je izazvan tim u krivu, izgubit će džokera za sljedeću igru i više neće moći pozvati džokera za trenutnu utakmicu. Cilj učenja je naučiti osporavati očite pogreške, a ne sustavno raspravljati sa sucem.

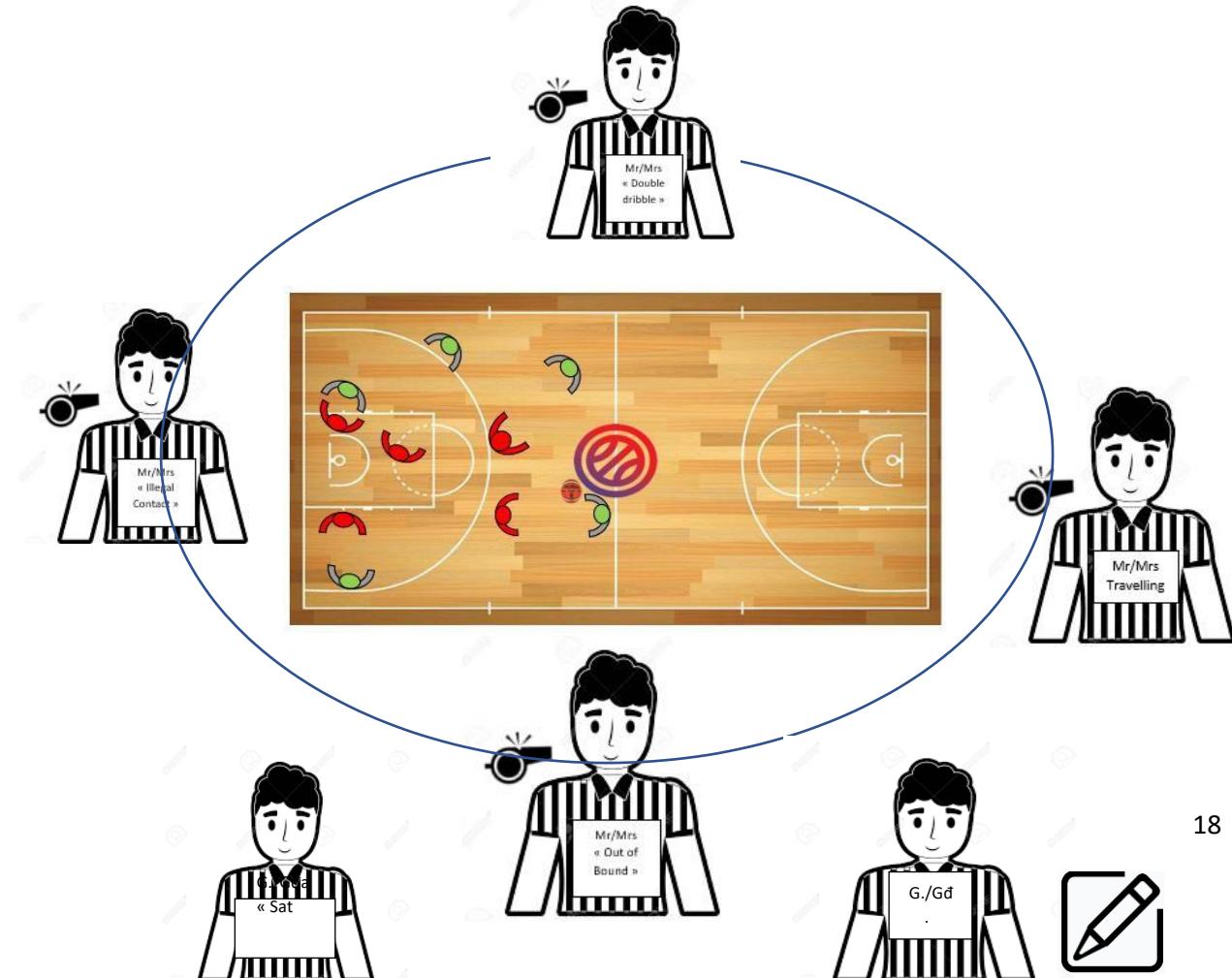
Nakon što su sve utakmice gotove, ako tim još uvijek ima džokere, timu se dodjeljuju dodatni bodovi.

Na primjer:

- Tim zadrži sve džokere: + 3 bodova na ljestvici;
- Više od polovice džokera, plus 2 boda na ljestvici... itd.).

Moguće promjene:

- Dodijeliti nekoliko pravila istom sucu;
- Delegirati ulogu „odgovornog za igru“ učeniku stručnjaku;
- Džoker se gubi ako najava napada nije jasna i razumljiva svima (poboljšanje komunikacije).

„Igre suradnje“ ili „kako prilagoditi pravila kako bi se pravednost uskladila s praksom“

Formula "igara suradnje" ima za cilj razjasniti nailaska na situaciju koja je na pola puta između "koope... racije (suradnje) i „kompe...titivnosti“ (natjecanja) za promicanje predanosti svih igrača kroz prilagodbu pravila. Tijekom igre, natjecanje će uvijek biti prisutno, bit će pobjednik i gubitnik, međutim, uz zadržavanje nesigurnosti, privremenom prilagodbom određenih pravila kojima se nastoji „izbrisati“ razlika u razini između dva tima. Razigrana dimenzija bit će pojačana davanjem nekih "gurkanja" a drugima nuđenjem „izazova“ koje treba prevladati. Ta „ravnoteža“ olakšat će svoj djeci da se uključe, uključujući one koji su se unaprijed povukli ili koji su brzo odustali.

Ciljevi:

- Relativizirati rezultat dodavanjem zabavne dimenzije;
- Uspostaviti jednake mogućnosti upravljanjem heterogenosti 2 tima;
- Ojačati kolektivne strategije temeljene na novoj ravnoteži moći povezanoj s izvlačenjem karata.

Materijali (karte):

- Kartice „POJAČANJA“ koje pojačavaju snagu jednog od dva tima;
- Kartice „OGRANIČENJA“ koje pojačavaju ograničenja u igri za jedan od dva

Organizacija:

- Koristi se u situacijama utakmice, za vrijeme turnira...
- U utakmici, nakon definiranog vremena igre ili čim se u njemu postavi neravnoteža (tj. 2 gola prednosti u nogometu, 6 bodova u košarci, ...), sudac se umiješa i zaustavi igru:

1. Postoje dvije opcije:

- a) Tim koji gubi u ovom trenutku odabire iskoristiti karticu (pojačanje) ili da „zakoči“ drugu ekipu. Onda nasumično povlači kartu.
- b) Vodeći tim bira sebe izazvati uzimanjem karte „kočenja“ ili olakšati akcije drugog tima izvlačenjem kartice „pojačanja“ za njega.

2. Igra se nastavlja uzimajući u obzir ovo novo stanje. Dizajniranje**kartica:**

Izrada ovih kartica nije jednostavna. Izrađuje ih ili učitelj ili s učenicima kreiranjem dogovora za pravila uz očuvanje logike igre i bitnih pravila aktivnosti. Na primjer, neće biti dopušteno igrati s loptom u ruci ako se igra nogometna utakmica; u košarci, moć da se okruži igrač protivničke momčadi ne bi se trebala dodijeliti momčadi koja gubi karticom za „pojačanje“. Ove prilagodbe dopuštaju timu (na određeno vrijeme) da moraju omogućiti ponovnu ravnotežu snaga poštujući duh igre:

- Olakšati ocjenjivanje (npr. povećanje cilja, spuštanje koša, dvostruki broj pogodaka, ...);
- Učinite pravilo manje restriktivnim kako biste olakšali radnje u igri (ne kažnjavajte korake u košarci, dopustite 2 skoka u tenisu, itd.);
- Igrajte u superiornosti/brojčanoj inferiornosti kako biste dali veći izbor i moć jednoj od 2 momčadi.

Možemo si "priuštiti" i da ponudimo jednu ili dvije "džoker" karte kako bismo unijeli puno smijeha u igru (igramo iz zadovoljstva što smo zajedno) tj. na ovoj karti vodeća momčad mora "odigrati drugo poluvrijeme nogometa igra s rukama na glavi", ...)

3 moguća koraka za organizaciju igre:

- Napravite kartice "Pojačanje" i "Kočenje";
- Igrajte eksperimentirajući s kartama;
- Raspravite o važnosti karata i sagledajte posljedice njihove uporabe (moguća otvorenost prema konceptima pravednosti, suradnje, zadovoljstva svih itd.).

Primjeri karata za igru "kapetanska lopta".

Primjeri karata za nogomet ili rukomet:

Naravno, razlozi za te privremene prilagodbe pravila moraju biti jasni i podijeljeni s učenicima.

U tome leži sva važnost rasprave koju treba provesti na satu prije toga: ne leži li interes bilo koje igre u činjenici da svatko ima priliku pobijediti?

Duh igre "suradnje" je potaknuti ulog svih učenika održavanjem interesa u igri i održavanjem neizvjesnosti u pogledu rezultata.

3. POŠTOVANJE ULOGA SUCA

Olimpijske vrijednosti

„Sport koji želimo“

Olimpijski pokret, koji globalno priznati pokret, okuplja i ujedinjuje sve pojedince i organizacije nadahnute vrijednostima olimpizma. Riječima Dr. Thomasa Bacha, predsjednika Međunarodnog olimpijskog odbora „*Olimpizam je više od koncepta sporta. To je filozofija života.*“

Stoga, u svim svojim definicijama, Olimpizam je opisan kao filozofija i način života koji ističe da ulaganje napora u sport donosi radost, a postavljanje dobrog primjera također nosi obrazovnu vrijednost, a iznad svega, moraju se poštovati temeljna etička načela.

Olimpijski pokret prepoznaće nekoliko vrijednosti kao olimpijske vrijednosti koje miješaju sport, kulturu i obrazovanje kako bi se promicao pravilan i dobro uravnotežen razvoj tijela, volje i uma.

Međunarodna olimpijska akademija (IOA) nastoji posvetiti svijet sporta kako bi inspirirala druge i transformirala njihove živote. U ovom globalnom naporu, ne treba zaboraviti vrijednosti koje su svojstvene sportu. U borbi za poštovanje ljudskih prava u sportu/kroz sport, sportske organizacije diljem svijeta marljivo rade na očuvanju i provedbi sportskih vrijednosti i pravila kako bi osigurale integritet sporta. Poštovanje temeljnih ljudskih prava temelji se na poštovanju prava svih na sport te na jednakim mogućnostima i mogućnostima za sport bez bilo kakve diskriminacije.

Poštovanje suca znači poštovanje igre

"Poštovanje je stav pozitivne procjene, priznanja nečega, neke stvarnosti koja daje zaslugu razumijevanju i pozornosti."

(Clifford & Feezell, 2010.)

Poštovanje sudaca usko je povezano s poštivanjem svih drugih pojedinaca na sportskom terenu. Na kraju, poštovanje prema sucima označava poštovanje prema samoj igri. Međutim, suci ne samo da predstavljaju igru, već također olakšavaju učenje i poboljšanje, upravljaju cijelom igrom i imaju kontrolu kako bi osigurali da je igra ugodna, kao i da je pravedna i pravična. Oni komuniciraju i upućuju sve uključene strane, od igrača, trenera do roditelja i gledatelja.

Suci igraju važnu ulogu očuvanja intrinzičnih vrijednosti sporta, a istovremeno se brinući da je prisutna i komponenta natjecateljstva. Još jedna ideja koja, čini se, ima ogroman utjecaj na poštivanje sudačke odluke, je rast tehnoloških inovacija. Ipak, svi su suci samo ljudi i kao sva ljudska bića, skloni su greškama. Da li bismo onda trebali zamijeniti suce s modernom tehnologijom "sudaca robota". Neki vjeruju da bi to ubilo bit igre, jer strojevi ne bi mogli sačuvati intrinzične vrijednosti sporta.

Strojevi ne bi mogli donositi odluke koje se odnose na ljudske elemente igre, ne bi mogli odlučiti namjerava li igrač spotaknuti protivnika, ili je krenuo na loptu, i slučajno srušio protivnika. I iako postoje neki sportovi gdje umjetna inteligencija može pomoći sucima, i neki u kojima ljudsko oko ne može otkriti loptu, ili udarac, još uvijek postoje sportovi koji se oslanjaju na suce koji donose odluke kao ljudska bića. Sve u svemu, moderna tehnologija može i pomoći će sucima u usavršavanju njihovih vještina i radu na njihovoj izvrsnosti. U zaključku, korištenje moderne tehnologije može pomoći sucima u donošenju prave i pravedne odluke, međutim, još uvijek postoji mnogo elemenata koje stroj ne može otkriti, kao što su vještina i loše ponašanje.

Treba izbjegavati imidž suca koji kažnjava i kritizira igrače i sve druge sudionike na terenu. Na kraju će stvoriti lošu percepciju suca kao agresivne i uvredljive osobe. Treba napomenuti da na suce mogu utjecati različiti emocionalni elementi igre. To ne mora nužno značiti da se morate složiti sa svakom odlukom koju sudac doneće. Možete sumnjati u sudačku odluku, ali to se mora učiniti uljudno. Svaka osoba uključena u igru ima pravo na prigovor, ispitivanje i testiranje odluke, bez vrijeđanja i agresivnog ponašanja. Ako pokažete poštovanje prema odluci sudaca, vaše će prigovore sami suci protumačiti kao vašu namjeru da poboljšate igru i pomognete u njihovoј potrazi za izvrsnošću.

Ukratko, nepoštivanje sudaca znači nepoštivanje igre. Ono što slijedi u nastavku može se dati kao preporuka za podučavanje i uvođenje poštovanja prema ulozi suca u igri:

- Sudac ima krajnji autoritet;
- Suci su ljudska bića i kao takvi skloni su pogreškama;
- Dovođenje u pitanje sudačke odluke trebalo bi dovesti do usavršavanja same igre, ali to bi uvijek trebalo biti učinjeno u duhu uljudnosti;
- Poštujte suce kao edukatore i tumače igre;
- I zapamtite: *Ne radi drugima ono što ne želiš da oni tebi rade!*

Vježbe

▪ (NE)PRAVEDNI SUDAC

Trajanje: 45 minuta

Lokacija: Sportska dvorana ili na otvorenom

Oprema: Ovisno o sportu (nogomet, košarka, odbojka, rukomet itd.) Opis

aktivnosti:

Odaberite bilo koji timski sport koji odgovara prilici. Podijelite učenike u dvije ekipe, a vi ćete odabrati jednog učenika da preuzme ulogu suca. Podučite učenika kako da bude nepravedan sudac da namjerno napravi niz loših odluka. Obratite posebnu pažnju na ponašanje vaših učenika prema sucu. Hoće li učenici biti agresivni i koristiti loše riječi? Kako će se pobjednički tim ponašati? Hoće li oni sami doći do suca i ukazati na lošu odluku, ili neće ništa učiniti?

Upute za učitelje:

Pokušajte zapisati što više ovakvih primjera i pokušati biti pedantni. Kad igra završi, okupite svoje učenike i pokažite svoje dobro i loše ponašanje prema sucu. Tim koji je poštovao autoritet suca, a prigovorio je na loše prosudbe na pristojan način, u konačnici će biti pobjednički tim.

Rasprava:

Razgovarajte sa svojim učenicima o pobjedi i gubitku u igri. Što bi svatko od njih trebao naučiti od pobjede ili poraza u igri. Pitajte ih kako bi se osjećali da su pobijedili na temelju sudačke pogreške. Bi li se i dalje osjećali pobjednički? Pitajte bi li ih gubitak igre zbog loše prosudbe suca demotivirao i bi li na kraju krivili suca za svoj gubitak?

Opcionalno: Ako postoji mogućnost snimanja igre, možete organizirati gledanje snimke zajedno s učenicima kako biste dodatno istakli loše ponašanje i kako se to moglo izbjegići.

▪ **POŠTOVANJE PRAVILA IGRE**

Trajanje: 45 minuta

Lokacija: Sportska dvorana ili

na otvorenom Oprema: Šest

obruča, loptica Opis aktivnosti:

Obруч rasporedite po cijeloj dvorani ili na terenu što je dalje moguće, imajući na umu da tri obruča pripadaju jednom timu. Stavite lopte na sredinu hodnika ili terena. Učenici su podijeljeni u dva tima s jednakim brojem igrača. Unutar svake grupe odaberite dva igrača kojima će biti dodijeljena uloga pljačkaša. Pobrinite se da protivnički tim ne zna tko su pljačkaši. Uputite učenike da se mogu kretati po cijelom terenu, ali ne mogu dotaknuti lopte u obručima suprotnog tima, već samo iz centra. Uputite pljačkaše da smiju dirati lopte iz središta i iz obruča suprotnog tima. Cilj igre je ubaciti što više loptica unutar obruča.

Upute za učitelja:

Obratite pozornost na to kako vaši učenici reagiraju, naročito oni koji ne glume pljačkaše. Cilj ove aktivnosti je naučiti studente da poštjuju pravila igre. Nasilje, loše ponašanje i korištenje neprikladnog jezika moraju se ukoriti.

Rasprrava:

Okupite svoje učenike i razgovarajte s njima o važnosti poštivanja svakog pojedinca u igri. Cilj ove aktivnosti je naučiti učenike da poštjuju pravila igre. Istaknite važnost toga da ostanete dostojanstveni čak i ako ste izgubili utakmicu. Pitajte svoje studente što misle da su trebali učiniti drugačije, i kako su u igri doživljavali "pljačkaše".

▪ **ZAMJENA ULOGA**

Trajanje: 45 minuta

Lokacija: Sportska dvorana ili na otvorenom

Oprema: Ovisno o sportu (nogomet, košarka, odbojka, rukomet itd.) Opis aktivnosti:

Organizirajte utakmicu koja najbolje odgovara prilici (nogomet, košarka, odbojkaška utakmica itd.). Dodijelite specifične uloge svojim učenicima:

- Igrači;
- Suci;
- Gledatelji.

Recite svojim učenicima da će mijenjati uloge svakih 15 minuta.

Upute za učitelja:

Pazite na igru i kako se ponašaju vaši učenici. U tom slučaju, trebate djelovati kao nepristrani promatrač i ne smijete se obraćati svojim studentima ili odgovarati na njihova pitanja. Nastojte ostati što je više moguće van vidokruga. Bilježite kako su se vaši učenici ponašali u svakoj ulozi koja im je dodijeljena.

Rasprava:

Kada se aktivnost završi, okupite svoje učenike i razgovarajte s njima kako se osjećaju u svakoj ulozi. Posebno pitajte studente koji su preuzeли ulogu suca kako su se osjećali u odnosu na loše ponašanje gledatelja i igrača. Pokušajte iznijeti ideju o tome kakav je osjećaj biti u nečijoj koži, napominjući kako je sucima teško biti budni tijekom cijele Utakmice i istovremeno slušati pritužbe igrača i gledatelja i, ako je moguće, loše ponašanje.

4. Pristojnost i komunikacija

„Učinkovit timski rad počinje i završava komunikacijom“

Mike Krzyzewski

Sudjelovanje djece u sportskim aktivnostima poboljšava njihove komunikacijske vještine i dodatno pomaže u razvoju otvorenijeg karaktera na temelju njihovih dobrih manira i lijepog ponašanja. To također daje djeci osjećaj pripadnosti. Pomaže im da stječu nove prijatelje i izgrade svoj društveni

krug izvan škole. Tijekom postupka sportske aktivnosti, različite prednosti proizlaze iz učinkovite interakcije, kao i timskog rada među djecom. Mahaseth (2016.) razlikuje 5 pogodnosti koje su igračima ponuđene kroz sportsku aktivnost: 1, razvoj samopouzdanja, 2, upoznavanje sa socijalnim vještinama, 3, sposobnost prihvatanja poraza, 4, disciplina i 5, timski rad. Te prednosti predstavljaju osnovnu ideju sporta koji promovira fer plej, kao i poštovanje u svim vrstama sporta.

Opće značenje komunikacije uključuje ljudе koji međusobno komuniciraju kako bi prenijeli informacije. Stoga je njegova uloga vrlo nužna u sportu zbog snažnog načina definiranja načina razmišljanja ljudi i učinkovitog jačanja njihova povjerenja. U stvari, postoje mnogi oblici komunikacije kao što su verbalna/neverbalna komunikacija, govor tijela, ponašanje i drugi međuljudski signali. Međutim, neformalna komunikacijska praksa među igračima poput jednostavne geste, pokazivanja palca gore, pljeskanje, rukovanje ili čak tapšanje po leđima može poboljšati razvoj nečijeg samopoštovanja, jer takvi potezi odražavaju uzajamno razumijevanje i poštovanje. Osim toga, odgovarajuća nagrada od suigrača u kombinaciji s timskim radom povećava povjerenje i učinkovitu interakciju, što također stvara jaču povezanost među njima.

Zbog toga je komunikacija je od velike važnosti i igra ključnu ulogu na sportskom terenu jačanjem timskog duha, organiziranjem timskih igrača, promicanjem socijalne uključenosti, discipline i usklađenosti s pravilima bez iznimaka. U suprotnom, loša komunikacija može izazvati loš učinak na mlade igrače. Točnije, na primjer Hanson Et. Al (n.d.) dovodi do zaključka da je *"loša komunikacija doveđa je do osjećaja stresa kod sportaša i da se ne mogu nositi s tim jer su smatrali da je njihova okolina kontrolirajuća i pod pretjeranim pritiskom"*.

Stoga su komunikacijske vještine od ključne važnosti jer mogu odmah poboljšati ili pokvariti izvedbu. Na primjer, nekome nije tako lako pokušati objasniti neke misli ili prijedloge, a da ne bude krivo shvaćen. Međutim, u članku Državnog sveučilišta Arkansas (2018.) istaknuto je *da su „radionice u učinkovitoj komunikaciji dio mnogih uspješnih sportskih programa, a treneri koji otvoreno komuniciraju sa svojim sportašima mogu pozirati učinkovitu interakciju izravnim govorom, pažnjom i vrednovanjem mišljenja drugih”*. Društveni uspjeh dolazi tek nakon učinkovite komunikacije i timskog sporta koji je dobro poznat po tom važnom dijelu.

Štoviše, važnost pristojnosti u sportu je prihvatanjem osjećaja i/ili misli drugih kako bi se s njima mogli nositi na odgovarajući način, čak i kada su sukobi u pitanju. Praćenje pravilnog ponašanja ukazuje na komunikacijske vještine i manire koji rezultiraju disciplinom. Ljubaznost je važna i ključna vještina koja nas navodi da ostvarimo ciljeve u životu i poštujemo prava i etiku jedni drugih. Iz tog razloga, pristojnost u sportu ima odlučujuću ulogu u postizanju ciljeva, organizacijskih razina i izbjegavanju bilo kakvog nepristojnog ili neprikladnog ponašanja.

Vježbe

Grupni sportovi ili aktivnosti djeci pružaju puno mogućnosti i pružaju im zdrav životni stil. Interakcija među djecom također ima odlučujuću ulogu u takvim vježbama jer mogu steći znanje kroz sportske igre. Također, važan dio igranja u timu je prihvatanje discipline. Bavljenje sportom znači da se od djece očekuje da slijede pravila, prihvataju odluke i razumiju da bi mogli biti kažnjeni za loše ponašanje. Nakon toga slijedi kategorija nekih posebnih aktivnosti za djecu i mlade koje im mogu pomoći da spoje znanje sa zabavom.

■ PROCJENA PRAVE IGRE

Od sudaca se traži da gledaju i procjenjuju stvarnu igru. Od njih se traži da procijene samo određeni dio rada svojeg kolege u vezi s komunikacijskim vještinama. Ocjenjivači (suci koji ocjenjuju igru) trebaju izvjestiti o rezultatima sudaca i navesti primjere dobre i loše komunikacije tijekom utakmice. Voditelj obuke olakšava raspravu i pruža službena objašnjenja i smjernice.

■ PROCJENA PRIMJERA U VIDEOZAPISIMA

Odabrani videozapisi s posebnim primjerima iz različitih utakmica prikazuju se sucima. Od sudaca se traži da daju svoje mišljenje. Voditelj obuke olakšava raspravu i pruža službena objašnjenja i smjernice.

■ PISANI TESTOVI

Od suca se traži da napišu pisani test s pitanjima vezanim uz određeni dio Pravilnika, smjernicama i slučajevima vezanim uz ponašanje sudionika i sudačke dužnosti. Nakon ocjenjivanja testova, voditelj obuke raspravlja o uobičajenim pogreškama koje su suci imali u rezultatima testiranja.

■ AKTIVNOSTI IGRANJA ULOGA

Igranje uloga su možda najprikladnija igra za djecu da dublje razumiju ulogu koju komunikacija igra na zabavan način. Točnije, u takvoj aktivnosti prezentira se tema i tada odabrani voditelj svake skupine mlađih mora učinkovito surađivati s ostatkom tima. Vođa je zadužen za ostatak tima tako što će intenzivno voditi svoju grupu kako bi riješio sve probleme koji mogu nastati. U takvoj aktivnosti djeca imaju priliku iskusiti ulogu vodstva i suradnje među njima.

Ostale sportske aktivnosti koje se mogu pokazati korisnima za djecu i odrasle su:

- Nogomet
- Odbojka
- Košarka
- Ragbi
- Kriket
- Hokej

Sportovi pomažu djeci da razviju ključne vještine timskog rada, kao što su jasna komunikacija, sposobnost da prihvate povratne informacije, sposobnost izražavanja svojih misli/mišljenja, suradnja i prilagodba potrebama koje ih okružuju. Takvi timski sportovi jasno definiraju važnost komunikacije između ne samo igrača, već i trenera i sudaca, koji također igraju značajnu ulogu u tim igram. Te vrste zahtijevaju poseban način razmišljanja koji se temelji na uključivosti i učinkovitoj suradnji.

5. PREDANOST

Predanost je navikavanje na bitno, što omogućuje emocionalne, mentalne ili fiziološke reakcije, može se opisati kao sposobnost kontroliranja svojih poriva pri odlučivanju hoće li izvršiti određenu radnju (Byun i sur. 2009).

Predanost znači da osoba uživa tako što se posvećuje onome što radi i daje tome smisao. Osoba koja je postigla svoje ciljeve zbog svoje predanosti postaje novi uzor na položaju u kojem je hrabro uspješna, kao primjer djeci i mladim ljudima oko nje/njega tako što će također podići svoju razinu predanosti. Time se zauzvrat utvrđuju nove predanosti, a to se nastavlja ciklički.

Predanost sportaša u sportu može se opisati kao: biti potpuno uključen u sport, potpuno i mentalno živjeti u situaciji na pozitivan način uz samouvjerenost i napore. (Lonsdale, ve ark., 2007).

Ono što volite postaje navika ako se posvetite i to volite. Razvijate se tako da vaša navika ne nestaje; kada navika koja vam se sviđa postane uspješna, služi kao primjer drugima, a navika koju ste stekli s predanošću postaje navika i budućim generacijama.

Većina ljudskih potreba su ili fiziološke ili psihološke. Većinu vremena, zadovoljenje psiholoških potreba ovisi o zadovoljavanju fizioloških potreba (Cüceloğlu, 1992.). U ovome

kontekstu, može se smatrati da su temeljne psihološke potrebe zadovoljene tijekom vježbanja povezane sa sportskim angažmanom.

Iako se potrebe razlikuju ovisno o značajkama osobnosti pojedinaca, prikladnost aktivnosti potrebama pojedinca vrlo je važna za sudjelovanje i kontinuitet/predanost pojedinca sportskim aktivnostima.

Potrebe djece određuju njihovu razinu predanosti. Te potrebe mogu uključivati:

- fizički razvoj
- zdravlje
- razvoj novih hobija, zanimanja i vještina
- Stjecanje iskustava
- kreativnost
- zadovoljavanje motiva autoriteta
- socijalizacija
- uključenje
- zabava
- imitiranje uzora
- socijalne potrebe;
 - stjecanje samopouzdanja
 - spremnost da se istaknete
 - kompetencija
 - osjećaj pripadnosti
 - motiv za kontrolu
 - biti cijenjen od strane zajednice
 - biti uspješan
 - stjecanje slave
 - praviti krug prijatelja
 - konkurentni motiv
- psihološke potrebe;
- suočavanje sa stresom,
- bijeg od tjeskobe

Kao rezultat različitih provedenih studija, primijećeno je da se predanost sportaša sportu smanjuje kako odrastaju. U tom je pogledu vrlo važno uspostaviti osjećaj odgovornosti za djecu da razviju predanost sportu u ranoj dobi.

Učenje i uživanje u igri igraju važnu ulogu u tome da mladi sudjeluju u sportu. Stoga, ne samo da će aktivnosti koje će naučiti i u kojima uživaju povećati predanost

Mladih ljudi da se bave sportom, već će također razviti svoju osobnost i kreativnost i steći osjećaj odgovornosti zahvaljujući svojim društvenim ostvarenjima.

Iako unutarnji faktori motivacije igraju važnu ulogu u sudjelovanju u sportu, predanosti i održavanju motivacije, vanjski faktori motivacije obično se vide kao okidač koji pokreće bavljenje sportom (Yilmaz, 2002).

Na primjer, djeca koja imaju poteškoća u socijalnoj integraciji ili su zbog toga prihvatići od strane zajednice, što se može smatrati vanjskim motivacijskim faktorima, moći će prevladati te negativne aspekte njih u svom društvenom životu zahvaljujući vještinama koje mogu steći uz ulogu suca.

Predanost je nezamjenjiv motiv da ljudska bića budu uspješna i steknu samopouzdanje u interesima kojima streme ili žele imati hobi. Morate se obvezati određenim stvarima da biste zadovoljili svoje motive.

Sklonost koja počinje radoznalošću osobe prema predmetu interesa pojačava se motivom posvećenosti, a pružanje zadovoljstva kasnije prerasta u naviku, što rezultira većim uspjehom u poslu.

Uspjeh je fenomen koji se postupno razvija. Neuspjeh u prvom pokušaju ne znači biti neuspješan u sljedećim pokušajima. Pokušajte naučiti, naučiti uživati, uživati u želji za ponavljanjem, ponavljati kako biste to pretvorili u naviku, steći naviku da je pretvorite u predanost, postati predani razvoju i uspjehu.

Budući da ste predani, vidjet ćete da se razvijate i tako ćete uspjeti u potpuno različitim predmetima interesa bez izbjegavanja predanosti za postizanje ciljeva.

Ljudi instinktivno žele iskusiti nove stvari. To može biti povezano s činjenicom da beba počinje puzati i onda počinje hodati i tako da uvijek isponova pokušava i ustraje. Osoba koja instinktivno ima znatiželju za predmet interesa može postići uspjeh samo putem predanosti i predanosti. Na primjer, dijete zainteresirano za to da postane sudac može si izgraditi novu karijeru rješavanjem potrebe da se ističe u društvu ili među svojim vršnjacima, ili da se njegov glas čuje na vrijeme sa zviždaljkom. Također, pojedinac koji uspije tako da se posveti predmetu interesa, dokazat će da može biti uspješan u sljedećim predmetima interesa za koje je zainteresiran.

Pojedinac koji je ostvario određeni cilj s motivom predanosti, jača svoju predanost postizanjem točke u kojoj neće izgubiti svoj cilj i dalje ga razvijati poboljšanjem sebe i stvaranjem novih metoda istraživanja. U tom slučaju on utire put većoj razini razvoja i modernizacije u odnosu na postignuti cilj.

Baš kao što se sportaš treba posvetiti svojoj disciplini i odraditi trening na visokoj razini ovisno o svojoj disciplini u svrhu postizanja sportskog uspjeha, sudac mora biti sposoban

nagraditi sportaša koji je predan disciplini za njegove napore u duhu fer pleja. Time se stvara struktura u kojoj svi dobivaju jačanjem predanosti sportaša vlastitoj disciplini i naporima, kao i predanosti suca vlastitoj disciplini uz pošteno upravljanje.

Nemojte se obvezivati, budite predani!

Vježbe

- Odradit ćemo trening utakmicu kako bismo isporučili sljedeće priče o obvezama:
 1. Predanost ulozi suca
 2. Predanost sportskom uspjehu
 3. Predanost timskom duhu
 4. Predanost ferpleju
 5. Predanost pravilima

Vježbe u smislu gore navedenih tema bit će sljedeće:

- Suci će doći na utakmicu i prije vremena definiranog u protokolu utakmice, propisno odjeveni u skladu s pravilima, sa svojom ispeglanom sudačkom odjećom, te će time pokazati "predanost sudačkoj ulozi"
- Suci će se okupiti prije utakmice za planiranje utakmice. Unaprijed će definirati pozicije kada će međusobno uspostaviti kontakt očima i u vrijeme kada se zajednički odlučuju pozicije tijekom utakmice, kada je lopta bliže drugom sucu; prvi sudac čeka drugog suca 0,5 sekunde. (Predanost timskoj ulozi i ulozi suca)
- U slučaju pozicija o kojima može odlučivati samo prvi sudac, a on/ona ne vidi poziciju jasno, drugi sudac će ga upozoriti malim znakom. (Predanost timskom duhu)
- U smislu pogrešne odluke linijskog suca; protivnik će priznati da je lopta u vani u isto vrijeme uz žestoki prigovor igrača (opredijeljenost za fer plej) i iako suci uoče grešku, prvi će sudac pokazati žuti karton igraču koji reagira zbog njegove pretjerane reakcije (predanost pravilima); tada će se igrač koji reagira i koji je dobio žuti karton ispričati sucu i zahvaliti svom protivniku. (Predanost ferpleju)
- Čak i kada postoji velika razlika u pogledu rezultata, sudac će ostati usredotočen i koncentriran. (Predanost ulozi suca)

- Čak i ako jedan tim daleko zaostaje za drugim po rezultatu, igrači i treneri će se međusobno motivirati i podržat će svoj tim do uspjeha. (Predanost sportskom uspjehu i timskom duhu)

6. PRIHVAĆANJE GREŠKE

"Promašio sam više od 9000 šuteva u karijeri. Izgubio sam skoro 300 utakmica. 26 puta su mi vjerovali da ću izvesti pobjednički šut i promašio sam. U životu sam uvijek iznova doživljavao neuspjehe i zato sam uspio"

Michael Jordan

Ovaj poznati citat jednog od najpoznatijih sportaša svih vremena dokaz je da i veliki pravci, bilo kojeg sporta, mogu pogriješiti. Ponekad odlučujuće za konačni rezultat utakmice. Pogreška je temelj sustava učenja, uči se metodom pokušaja i pogrešaka. To se odnosi na sport, školu, međuljudske odnose, svakodnevni život, gdje god postoji prestižni cilj za postizanje. Iz tog razloga bismo trebali dopustiti djeci da od najranijeg doba rade pogreške, uistinu poticati želju za pokušajima.

Nadalje, trebali bismo nastaviti razvijati svijest da ako želite dobiti dobre rezultate morate pokušati i možete pogriješiti prihvaćanjem pogreške. Činjenjem pogrešaka kad ste sami, činjenjem grešaka u javnosti, činjenjem pogrešaka jer smo dali sve od sebe, ali u tom trenutku uvjeti su nas doveli do tog rezultata.

Međutim, s druge strane, nije slučajnost da koncept prihvaćanja pogreške pronalazi široku primjenu čak i u školskom okruženju gdje su, već neko vrijeme, ljudi počeli razmišljati o problemu pogreške kao o aspektu ne samo negativnog, već i pozitivnog značaja. Učitelj, koji ukazuje na pogrešku, mora podržati učenika u odražavanju onoga što mu se događa u glavi dok uči. Učitelj ima zadatak da svoje učenike navede da shvate da pogreška nije "grijeh" ili nešto dramatično i skandalozno, već pokretač obrazovnog procesa u koji su uključeni.

Vraćajući se u svijet sporta, uz razumijevanje valjanosti pogreške i koliko je važna figura instruktora na putu učenja koji prati rast mladih sportaša, potrebno je razmotriti i još jednu vrlo važnu figuru, suca.

U svim kategorijama i dobnim skupinama, direktor utakmice igra ključnu ulogu u osiguravanju ispravnog napretka utakmice, osiguravajući usklađenost s pravilima igre. Međutim, uloga suca posebno je važna kada najmlađi igrači koji igraju na terenu. S obzirom na nedostatak iskustva, mladim sportašima je potrebno stalno pojašnjavanje i smislena objašnjenja pravila i njihove primjene. Funkcija sudaca je dakle prije svega trening za mališane koji se natječu na igralištu, a pritom ostaju unutar pravila koja određuju njihovu slobodu djelovanja. Sudac je i prije toga što je sudac i odgojitelj i njegova je figura, baš kao i instruktora/trenera, neophodna za komunikaciju s najmlađima i prenošenje na njih temeljnih vrijednosti sporta kojim se bave: poštovanje pravila, lojalnost prema protivniku i, ne manje važno, podrška najmlađima na njihovom putu rasta baš kada grijše na terenu.

Na kraju krajeva, ako razmislimo o tome, sudac, zajedno s trenerom, je jedini koji može službeno stupiti u kontakt s mladim sportašima tijekom različitih faza službenog susreta.

Kao što je već spomenuto, sudac igra ključnu ulogu u osiguravanju pravilnog ponašanja utakmice. To je ono što pravila igre predstavljaju na terenu, a on je taj koji preuzima "odgovornost" za očuvanje sportskog duha igre, za jamčenje ispravnog slijeda događaja, da svi dionici mirno prihvate donesene odluke.

Sve to nije nimalo lako, pogotovo kada to mora učiniti "ljudsko" biće. Ljudsko biće, barem jednakoj kao sportaši, treneri, roditelji koji prate igru sa tribina.

Prečesto se smatra da je sudac savršen, da uvijek može donijeti pravu odluku, a umjesto toga može napraviti grešku, i on može pogriješiti.

Kako treneri grijše izbacujući početnu momčad koja se pokazala neučinkovitom, kako može pogriješiti tenisač koji šalje lopticu u mrežu, kako može pogriješiti košarkaš koji ne pogodi lagani šut ispod koša, kako grijesi odbojkaš koji napada loptu u mreži bez protivničkog bloka.

Vježbe

Cilj 3 vježbi koje talijanska odbojkaška federacija predlaže za ovaj projekt je praćenje puta koji može pomoći mladim sportašima u redefiniranju koncepta pogreške. Pomozite im da pristupe pogrešci na drugačiji, konstruktivniji i pozitivniji način. No, što je još važnije, natjerati ih da shvate da sve kategorije koje sudjeluju u sportskoj aktivnosti mogu pogriješiti, a lik suca je uključen u te kategorije

Osnova sve 3 ponuđene igre je odbojka S3, varijacija igre odbojke za djecu do 12 godina koja uključuje manji teren i nižu mrežu. Općenito, odbojka S2 se igra u verziji 3 protiv 3.

KARAKTERISTIKE I PRAVILA IGRE

- Veličina igrališta je 9 X 4.5
- Visina mreže 2,00 m.
- Igrači na terenu 3 s obvezom rotiranja servisa.
- Svaki tim mora imati najmanje 3 igrača a maksimalno 8/9.

Prilikom svake rotacije, igrač koji napusti teren mora se postaviti na začelje svojih suigrača čekajući svoj red.

Suđenje

To, pak, provode učenici.

Sudac fučka za početak igre i prekide koji su posljedica nepoštivanja sljedećih pravila:

- Igrač se miješa u protivničku igru dodirivanjem mreže.
- Igrač se pri udarcu lopte nalazi na baznoj liniji.
- Igrač dvaput uzastopno dodiruje loptu
- Igrač zaustavlja loptu u svojim rukama, lopta je unutra ili van.

▪ „Igra i sudac“

Ova vježba se izvodi tijekom odbojkaške S3 utakmice. Jednoj od djece iz dva tima dodijeljena je dvostruka uloga igrača i suca. Na kraju svake akcije, bit će to dijete koje će biti imenovano sucem, koje će proglašiti odluku o bodu. Protivnici će morati prihvati kakvu god odluku dijete doneće, čak i ako to nije ispravna odluka.

Dijete koje je izabrano kao sudac mora uvijek biti među onima koji igraju i ne smije biti izvan igre.

Nakon što je odigrano 5 akcija, dvostruka uloga igrača/suca prelazi na drugo dijete, sve dok svi igrači iz 2. tima također nisu igrali ulogu suca.

▪ "Upravo suprotno"

Ova vježba se izvodi tijekom odbojkaške S3 utakmice. Utakmicu sudi punoljetna osoba koja će s vremenom na vrijeme donijeti sudačku odluku suprotnu ispravnoj (npr. izbačena lopta). Djeca znaju da će sudac uvijek donijeti „pogrešnu“ odluku i stoga

članovi tima u koji je bod nepravedno dodijeljen moraju ispraviti suca i „vratiti” bod protivnicima.

- **"Tko izgubi slavi"**

Ova vježba se također izvodi tijekom odbojkaške utakmice S3, samo što se ovaj put vježba fokusira na "obrnute" rezultate. U ovoj vježbi, svaki bod jednog tima podiže rezultat drugog tima. Očito, pogreška ne smije biti dobrovoljna, pod kaznom dodjeli boda timu koji ju je počinio. Kada jedan od dva tima postigne 15 bodova, oni su izgubili, te automatski daju pobjedu drugom timu. U slučaju lopte, akcije ili dvojbene odluke, ako netko prizna pogrešku, rezultat njihovog tima smanjit će se za 2 boda.

7. RAZUMIJEVANJE

Razumijevanje je jedna od najvažnijih ljudskih vrijednosti. To bi nam pomoglo da živimo u boljem svijetu bez sukoba i predrasuda. Stavljujući sebe u tuđe cipele, uvijek ćemo moći bolje pokazati razumijevanje.

Svatko od nas se našao u situacijama u kojima ne razumijemo određene postupke drugih ljudi. Također dobro znamo kakav je osjećaj kad nas drugi ne razumiju, nije baš ugodno, zar ne? Tek kad smo suočeni s nesporazumom, onda shvatimo da razumijevanje nije dar i da ga svatko od nas mora pokušati postići.

Lik suca se često kritizira, bez valjanih razloga. On je žrtva masovnog negativnog mišljenja o sucima, izazvanog ovisnošću ljudi o njihovim omiljenim klubovima ili sportašima. Ako se stavite na mjesto suca, osjetit ćete razumijevanje koje mu treba, i predrasude će nestati.

Iznad svega, sudac je ljudsko biće. Ima roditelje, djecu, osjećaje i snove poput nas. U mnogim slučajevima, to možda nije ni njegovo zanimanje. Možda je nastavnik matematike, stomatolog ili vatrogasac koji spašava živote. Također sudjeluju u humanitarnim igrama u dobrovorne svrhe zajedno s vašim omiljenim sportskim zvijezdama. Jedu, smiju se i zabavljaju zajedno.

Da bude jasnije, dat ću vam jednostavne primjere.

Krenimo odavde - u nogometu, koliko je ponavljanja sportskom gledatelju ispred TV ekrana potrebno da bi procijenio kontroverznu situaciju? Ponekad čak i nakon 3 ponavljanja iz blizine, ne možemo biti sigurni je li lopta napustila teren ako postoji penal ili koji karton igrač treba primiti. Pogledajmo sada mišljenje suca, koji ima a trenutak ili sekundu da donese pravu odluku dok svi sportaši, treneri i navijači koji ga gledaju očekuju da će biti u njihovu korist.

Drugi primjer može se dati simulacijama sportaša. Svatko od nas zna da su nogometari dobri glumci. U pokušaju da pomognu timu, mogu prevariti suca da dobiju kaznu ili crveni karton. Vrlo je odgovorno i teško za suca odlučiti u stvarnom vremenu za nekoliko sekundi je li to prekršaj ili je to samo dobra gluma.

Vrlo je važno zapamtiti da bez suca nijedan sport ne bi bio moguć, jer u sportu postoje pravila, i netko mora paziti da ih se pridržavaju.

Mnogi od vas možda već mogu pokazati razumijevanje da figura suca mora raditi mirno i vidjeti da se njegov trud poštuje. Razumijevanje može biti prvi korak ka eliminiranju mnogih predrasuda.

Vježbe

- **Kviz fizičkog zagrijavanja s pravilima**

Tijekom zagrijavanja, trener postavlja pitanja vezana za odbjokaška pravila. Onaj koji najviše odgovori, postaje sudac u vježbi 3. Na taj će način djeca moći naučiti pravila i dobiti nagradu za njihovo znanje – zanimljiv stav o ulozi suca, u kojoj do sada možda nisu bili. To je i prilika za njih da pokažu budući interes za taj stav. Kako bi bio što realističniji i intrigantan, potrebno je osigurati posebnu karakterističnu gornju majicu i sudačku zviždaljku. To bi olakšalo stavljanje igrača na mjesto suca.

- **Odbojka i zagrijavanje suca**

U odbjoci postoji 3 glavne vrste zagrijavanja - dodavanje, napad i servis. Grupa djece podijeljena je u dvije jednake skupine. U prvoj vježbi zagrijavanja, polovica grupe dodaje loptu jedna drugoj, dok druga skupina prati nepravilnosti (na primjer, nošene lopte). Zatim grupe mijenjaju svoje uloge, a druga grupa postaju suci.

Ostale 2 osnovne vježbe zagrijavanja provode se u skladu s istom metodologijom. U napadu - imamo sudionike koji gledaju kako netko dodiruje mrežu dok napada, a drugi dio gleda pada li lopta u okvire linija terena. Na zagrijavanju servisa, imamo sudionike koji paze na liniju za servis i druge koji gledaju linije za bacanje.

- **Odbojkaška igra s rotacijom sudaca**

Pobjednik u Vježbi 1 prvi je na položaju suca – igrač s najboljim poznavanjem pravila. On je sudac tijekom prve utakmice, pokazujući drugima kako se nositi s ovim zadatkom. Na početku druge utakmice, svatko tko pogodi bod postaje sudac. Na taj će način svaki igrač moći proći kroz ulogu suca. Imat ćemo rotaciju tima. Ako igrač postigne bod za tim A – postaje sudac. Ako igrač iz tima B zabode sljedeći bod, trenutni sudac mijenja mjesto s njim. Dakle, igrač se može rotirati od tima A do tima B više puta. Time će se osigurati nepristranost.

Stavljanjem igrača na mjesto suca, mogli bi se suočiti s teškom situacijom i možda će razumjeti što su predrasude i da je razumijevanje ono što svaki sudac ponekad treba.

Reference

- Ade, D., Ganiere, C., & Louvet, B. (2018). *The role of the referee in physical education lessons: student experience and motivation*. *Physical Education and Sport Pedagogy*.
- Binder, D. (2007). *Teaching Values: An Olympic Education Toolkit*. Lausanne: International Olympic Committee.
- Clifford, C., & Feezell, R. M. (2010). *Sport and Character: reclaiming the principles of sportmanship*. United States of America: Human Kinetics.
- Ethics and Sport. (2002). Taylor & Francis e-Library.
- Isidori, E., Muller, A., & Kaya, S. (2012). *The Referee as Educator: Hermeneutical and Pedagogical Perspectives*. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 5-11.
- Managing Olympic Sport Organisations. (2020). International Olympic Committee.
- McFee, G. (2004). *Sport, Rules and Values: Philosophical investigations into the nature of sport*. Taylor & Francis e-Library.
- Sport Administration Manual. (2019). International Olympic Committee.
- UNESCO. (2008). *Education for all by 2015 - Will we make it?* UNESCO Publishing.
- "Spora Bağıllılık Ölçeği"nin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması (Gözde Sırgancı*/ Ebru Araç İlgar**/ Bekir Barış Cihan***)
- ARKANSAS STATE UNIVERSITY. (2018). *The Importance of Communication in Sports*. Source: <https://degree.astate.edu/articles/sport-administration/communication-in-sports.aspx>
- Hanson, B., 4x Olympian, Director & Lead Consultant. (n.d.). *Importance of Communication in Sports*. Athlete Assessments.com Source: <https://www.athleteassessments.com/importance-of-communication-in-sports/>
- Mahaseth, H. (2016). *5 Benefits of Sports for Kids*. NOVAK DJOKOVIC FOUNDATION. Izvor: <https://novakdjokovicfoundation.org/5-benefits-sports-kids/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Odricanje od odgovornosti

Svi rezultati projekta „SPORT ZA PRAVILA – dijeljenje pozitivnih vrijednosti kroz poboljšanje uloge suca” ostvareni su u okviru Europskog programa „Erasmus Plus suradnička partnerstva u području sporta”.

Šifra projekta: 623055-EPP-1-2020-1-IT-SPO-SCP.

Potpore Europske komisije za proizvodnju ove publikacije ne predstavlja odobrenje sadržaja, koji odražava stajališta samo autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njima.

Open Educational Resources